

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันที่ปฏิบัติในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร
- 3) กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์การวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 6) เสนอเครื่องมือต่อผู้เชี่ยวชาญ
- 7) ปรับปรุงเครื่องมือ
- 8) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
- 9) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 10) วิเคราะห์ข้อมูล
- 11) สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 18 โรงเรียน ประกอบด้วย

- (1) ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 17 คน
 - (2) ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 14 คน
 - (3) ครูผู้สอน จำนวน 296 คน
- รวมทั้งสิ้น จำนวน 327 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างดังนี้

- (1) ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 31 คน

(2) ครูผู้สอน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (อ้างอิงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 167 คน กำหนดตามสัดส่วนของโรงเรียนแล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 198 คน รายละเอียดดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง เป็นรายโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวน					
	ผู้บริหารโรงเรียน		ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บ้านหนองนางตุ้ม	1	1	0	0	10	6
2. บ้านทุ่งนางโกล	1	1	0	0	14	8
3. บ้านหนองยางห้วยสะแบก	1	1	1	1	24	14
4. บ้านห้อยแข	0	0	1	1	18	10
5. บ้านส้มผ่อ	1	1	1	1	26	15
6. บ้านหนองสนม	1	1	0	0	12	7
7. บ้านคาน้ำสร้าง	1	1	1	1	15	8
8. บ้านแดง	1	1	2	2	21	12
9. บ้านทรายมูล	1	1	2	2	30	17
10. บ้านโคกกลาง	1	1	0	0	11	6
11. บ้านศรีฐาน	1	1	2	2	23	13
12. บ้านโพธิ์โพธิ์ศรี	1	1	1	1	16	9
13. บ้านย่อ	1	1	1	1	17	9
14. บ้านนาถ่ม	1	1	0	0	10	6
15. บ้านสร้างแป้น	1	1	0	0	9	5
16. บ้านม่วง	1	1	1	1	17	9
17. บ้านดงมะหรี	1	1	0	0	10	6
18. บ้านเหล่าน้อย	1	1	1	1	13	7
รวม	17	17	14	14	296	167

แหล่งข้อมูล : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร สํารวจเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2539

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีการสร้างลักษณะและคุณภาพ ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือและนำเสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและตรวจสอบปรับปรุง

2) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มี 2 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสำรวจ ดังนี้

(1) แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ เพศ วุฒิการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่งหน้าที่ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

- ก. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ
- ข. การวางแผนการนิเทศ
- ค. การปฏิบัติการนิเทศ
- ง. การประเมินผล

ตอนที่ 3 ปัญหาในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกี่ยวกับ

- ก. นโยบาย มาตรการและแนวปฏิบัติการดำเนินการนิเทศ
- ข. ผู้บริหารโรงเรียน
- ค. ผู้นิเทศ
- ง. ครูผู้สอนในฐานะผู้รับการนิเทศ
- จ. งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

ตอนที่ 4 แนวทางในการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน
เป็นแบบสำรวจรายการ เกี่ยวกับ ความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ
ในการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน

(2) แบบสำรวจสภาพการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นแบบ
สำรวจรายการเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายใน 8 กิจกรรม ได้แก่

- ก. การประชุมประจำเดือน
- ข. การบริการเอกสารทางวิชาการ
- ค. การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน
- ง. การสนทนาทางวิชาการ
- จ. การประชุมทางวิชาการ
- ฉ. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
- ช. การสาธิตการสอน
- ซ. การพาไปศึกษานอกสถานที่

3) คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

(1) นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาความตรงในด้านโครงสร้าง
(Construct validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

(2) นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลอง (Try-out) ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอาเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยใช้กลุ่ม
ตัวอย่าง 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟา (r_{α}) ของ Cronbach (อ้างถึงในประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่า
สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เท่ากับ .96 และ .93
ตามลำดับ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

(1) ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัดยโสธร เพื่อขออนุญาตดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้ง
ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนตามลำดับ

(2) ผู้วิจัยทำการสำรวจและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง 198 ชุด เก็บคืนได้ 198 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

- 1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน และความคิดเห็นในการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ หาค่าความถี่และค่าร้อยละ
- 2) สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.6 เกณฑ์การแปลผลข้อมูล

- 1) กำหนดเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ดังนี้

4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/มีปัญหในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/มีปัญหในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/มีปัญหในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/มีปัญหในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติ/มีปัญหในระดับน้อยที่สุด

- 2) เกณฑ์การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศภายในที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดปฏิบัติมีดังนี้

(1) ประชุมประจำเดือน	เดือนละ	1	ครั้ง
(2) บริการเอกสารทางวิชาการแก่ครู	เดือนละ	1	ครั้ง
(3) ประชุมก่อนเปิดภาคเรียน	ภาคเรียนละ	1	ครั้ง
(4) สนทนาทางวิชาการ	สัปดาห์ละ	1	ครั้ง
(5) ประชุมทางวิชาการ	ภาคเรียนละ	1	ครั้ง
(6) สังเกตการสอน	สัปดาห์ละ	1	ครั้ง/คน
(7) สาธิตการสอน	ตามความเหมาะสม		
(8) ศึกษาเอกสารที่	ปีละ	1	ครั้ง